Klasa 5 · Wyklejanka 1/4

Przypadki rzeczownika

Zapamiętaj

Rzeczownik odmienia się przez **7 przypadków**. Pytania pomagają rozpoznać przypadek.

Przykłady

M.	kto? co?	kot
D.	kogo? czego?	kota
C.	komu? czemu?	kotu
B.	kogo? co?	kota
N.	(z) kim? (z) czym?	(z) kotem
Ms.	o kim? o czym?	o kocie
W.	o!	kocie!

Sprawdź się: Napisz przypadek wyróżnionego wyrazu.

1. Daję **kotu** mleko.

.....

2. Myślę o **kocie**.

.....

Klasa 5 · Wyklejanka 2/4

Rodzaj i liczba

Zapamiętaj

W liczbie pojedynczej rzeczownik ma rodzaj: **męski** (ten), **żeński** (ta), **nijaki** (to). W liczbie mnogiej: **męskoosobowy** (ci) i **niemęskoosobowy** (te).

Przykłady

- *ten stół, ta ławka, to krzesło*
- *ci chłopcy · te dziewczynki, te psy*
- tylko liczba mnoga: *drzwi, nożyczki, sanki*

Sprawdź się: Napisz rodzaj rzeczownika.

1. okno

.....

2. noc

.....

3. koń

.....

Klasa 5 · Wyklejanka 3/4

Czas czasownika

Zapamiętaj

Czasownik ma trzy czasy: **przeszły**, **teraźniejszy**, **przyszły**. Czasowniki dokonane (np. *napisać*) nie mają czasu teraźniejszego.

Przykłady

- przeszły: *czytałem, czytała*
- teraźniejszy: *czytam, czytasz*
- przyszły: *będę czytać, przeczytam*

Sprawdź się: Napisz czas czasownika.

1. pisałaś

.....

2. piszemy

.....

3. napiszą

.....

Klasa 5 · Wyklejanka 4/4

Stopniowanie

Zapamiętaj

Przymiotniki i przysłówki mają trzy stopnie: **równy**, **wyższy**, **najwyższy**. Stopniowanie bywa regularne, nieregularne i opisowe.

Przykłady

- regularne: *miły – milszy – najmilszy*
- nieregularne: *dobry – lepszy – najlepszy*
- opisowe: *zmęczony – bardziej zmęczony – najbardziej zmęczony*

Sprawdź się: Stopniuj wyrazy.

1. wysoki

.....

2. dobrze

.....

3. mały

.....

Podgląd • Pierwsza Ławka

Klasa 5 · Wyklejanka 1/4

Podmiot

Zapamiętaj

Podmiot to wykonawca czynności albo ten, o kim lub o czym mówi zdanie. Odpowiada na pytania **kto? co?** Najczęściej jest rzeczownikiem lub zaimkiem w mianowniku.

Przykłady

- *Pies szczeka.*
- *Ona czyta.*

Sprawdź się: Podkreśl podmiot.

1. Na łące pasą się krowy.

2. Wczoraj przyjechał wujek.

Pierwsza Ławka · język polski — wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 2/4

Orzeczenie

Zapamiętaj

Orzeczenie mówi, co robi podmiot albo co się z nim dzieje. Odpowiada na pytania **co robi? co się z nim dzieje?** Najczęściej jest czasownikiem w formie osobowej.

Przykłady

- *Ola śpiewa.*
- *Jutro będzie padać śnieg.*

Sprawdź się: Podkreśl orzeczenie.

1. Dzieci budowały zamek z piasku.

2. Ptaki odleciały na południe.

Pierwsza Ławka · język polski — wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 3/4

Przydawka i dopełnienie

Zapamiętaj

Przydawka określa rzeczownik: **jaki? który? czyj? ile? Dopełnienie** określa czasownik i odpowiada na pytania przypadków (oprócz mianownika i wołacza): **kogo? czego? komu? co? z kim? o czym?**

Przykłady

- przydawki: *czerwony samochód, mój brat, trzy koty*
- dopełnienia: *czytam książkę, pomagam mamie*

Sprawdź się: Wypisz przydawki i dopełnienie.

1. Mój brat naprawia stary rower.

Pierwsza Ławka · język polski — wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 4/4

Okolicznik

Zapamiętaj

Okolicznik określa czasownik. Mówi o okolicznościach czynności: **gdzie? kiedy? jak? dlaczego? po co?** Są okoliczniki miejsca, czasu, sposobu, przyczyny i celu.

Przykłady

- *Wczoraj (kiedy?) w parku (gdzie?) wesoło (jak?) bawiliśmy się.*

Sprawdź się: Napisz, jaki to okolicznik.

1. Ania **szybko** pobiegła.

2. Ania pobiegła **do szkoły**.

Pierwsza Ławka · język polski — wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 1/4

Kiedy piszemy ch?

Zapamiętaj

Piszemy **ch** na końcu wyrazów (wyjątek: *druh*), po literze **s** oraz wtedy, gdy wymienia się na **sz**.

Przykłady

- *dach, groch, mech*
- *schody, schować*
- *mucha – musze, cichy – ciszej*

Sprawdź się: Wpisz ch lub h.

1. da__
2. s__ody
3. mu__a

Pierwsza Ławka · język polski — wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 2/4

Kiedy piszemy h?

Zapamiętaj

Piszemy **h**, gdy wymienia się na **ż, g** lub **z**, np. *druh – drużyna*. Większość wyrazów z **h** trzeba zapamiętać albo sprawdzić w słowniku.

Przykłady

- *druh – drużyna, wahanie – waga*
- do zapamiętania: *herbata, hałas, hamak, bohater, hulajnoga*

Sprawdź się: Wpisz h lub ch.

1. __erbata
2. bo__ater
3. dru__

Pierwsza Ławka · język polski — wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 3/4

Nie – piszemy łącznie

Zapamiętaj

Nie piszemy łącznie z rzeczownikami, z przymiotnikami i z przysłówkami pochodzącymi od przymiotników – także w stopniu wyższym i najwyższym (zasada od 1.01.2026). Przy przeciwstawieniu osobno: *nie wesoły, lecz smutny*.

Przykłady

- *nieprawda, niepokój*
- *niemiły, niemilszy, nienajmilszy*
- *niełądnie, nielepiej*

Sprawdź się: Zapisz poprawnie.

1. (nie)wesoły
2. (nie)porządek
3. (nie)najlepszy

Pierwsza Ławka · język polski — wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 4/4

Nie – piszemy osobno

Zapamiętaj

Nie piszemy osobno z czasownikami (wyjątki, np.: *nienawidzić, niepokoić się*), z liczebnikami, z wyrazami *można, trzeba, warto* i z przysłówkami, które nie pochodzą od przymiotników.

Przykłady

- *nie czytam, nie wiem*
- *nie pięć, nie pierwszy*
- *nie można, nie bardzo, nie zawsze*

Sprawdź się: Zapisz poprawnie.

1. (nie)lubię
2. (nie)nawidzić
3. (nie)trzeba

Pierwsza Ławka · język polski — wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 1/4

Epitet i porównanie

Zapamiętaj

Epitet określa rzeczownik i podkreśla jego cechę (najczęściej to przymiotnik). **Porównanie** zestawia dwie rzeczy za pomocą wyrazów **jak, niby, jakby, niczym**.

Przykłady

- epitety: *srebrny księżyc, cichy wieczór*
- porównania: *biały jak śnieg, szybki niczym wiatr*

Sprawdź się: Napisz: epitet czy porównanie?

1. złote liście

.....

2. oczy jak węgle

.....

Pierwsza Ławka · język polski wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 2/4

Przenośnia

Zapamiętaj

Przenośnia (metafora) to połączenie wyrazów, które razem mają nowe, niedosłowne znaczenie. Trzeba je zrozumieć w wyobraźni, a nie dosłownie.

Przykłady

- *dywan z liści* – dużo liści na ziemi
- *morze łez* – bardzo dużo płaczu

Sprawdź się: Wyjaśnij przenośnię.

1. złote serce

.....

2. las rąk

.....

Pierwsza Ławka · język polski wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 3/4

Uosobienie i ożywienie

Zapamiętaj

Uosobienie – rzecz, zwierzę lub zjawisko myśli, mówi i czuje jak człowiek. **Ożywienie** – rzecz lub zjawisko zachowuje się jak istota żywa, np. zwierzę.

Przykłady

- uosobienie: *słońce się uśmiecha, las opowiada bajki*
- ożywienie: *burza ryczy, wiatr wyje w kominie*

Sprawdź się: Napisz: uosobienie czy ożywienie?

1. Księżyc smutno rozmyśla.

.....

2. Wiatr skowyczy pod drzwiami.

.....

Pierwsza Ławka · język polski wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 4/4

Wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie

Zapamiętaj

Wyrazy dźwiękonaśladowcze naśladują dźwięki. **Zdrobnienie** nazywa coś małego lub miłego. **Zgrubienie** nazywa coś dużego albo wyraża niechęć.

Przykłady

- *kap, kap; miau; bum!*
- *domek, kotek · domisko, psisko*

Sprawdź się: Nazwij środek.

1. plum

.....

2. kotek

.....

3. psisko

.....

Pierwsza Ławka · język polski wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 1/4

Wers i strofa

Zapamiętaj

Wers to jedna linijka wiersza. **Strofa** (zwrotka) to grupa wersów oddzielona od innych odstępem.

Przykłady

W ogrodzie śpi zielony smok,
przesypia już okrągły rok.

Gdy rano budzik w trawie dzwoni,
smok tylko łapą uszy chroni.

Sprawdź się: Policz w wierszyku powyżej.

1. Ile jest wersów?

.....

2. Ile jest strof?

.....

 wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 2/4

Rym

Zapamiętaj

Rym to podobne brzmienie zakończeń wersów. Rymy mogą być **parzyste** (aabb), **przeplatane** (abab) albo **okalające** (abba).

Przykłady

- *smok – rok, dzwoni – chroni* – rymy parzyste

Sprawdź się: Dopisz wyraz, który się rymuje.

1. kot – …

.....

2. szkoła – …

.....

 wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 3/4

Refren

Zapamiętaj

Refren to wers albo kilka wersów, które powtarzają się w utworze, najczęściej na końcu każdej strofy. Łatwo go zapamiętać i zaśpiewać.

Przykłady

Plecak gotowy, buty też,
hej, idziemy w świat!

Mapa w kieszeni, z nami jeż,
hej, idziemy w świat!

Sprawdź się: Odpowiedz.

1. Który wers jest refrenem?

.....

 wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 4/4

Podmiot liryczny

Zapamiętaj

Podmiot liryczny to osoba mówiąca w wierszu. Nie zawsze jest nim autor. Poznajemy go po formach czasowników i zaimkach, np. *ja, mi, my*.

Przykłady

- *Lubię, gdy mama czyta mi bajki.* – mówi dziecko

Sprawdź się: Kto mówi w tym wersie?

1. Ja, stary dąb, pamiętam twoich dziadków.

.....

 wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

PIERWSZA ŁAWKA

Klasa 5 · Wyklejanka 1/4

Zaproszenie

Zapamiętaj

Zaproszenie podaje: kto zaprasza, kogo, na co, gdzie, kiedy (data i godzina). Może zawierać dodatkowe informacje i zwrot grzecznościowy. Na końcu jest podpis.

Przykłady

- *Zapraszam Cię na urodziny w sobotę 14 listopada o 16.00 do mojego domu, ul. Polna 3. Kasia*

Sprawdź się: Czego brakuje w zaproszeniu?

1. Zapraszam Cię na urodziny w sobotę. Kasia

.....

 wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 2/4

Ogłoszenie

Zapamiętaj

Ogłoszenie krótko informuje wiele osób: kto ogłasza, o czym informuje, gdzie, kiedy i jak się skontaktować. Najważniejsze słowa można wyróżnić.

Przykłady

- *ZNALEZIONO klucze na boisku szkolnym. Odbiór w sekretariacie do piątku.*

Sprawdź się: Czego brakuje w ogłoszeniu?

1. Sprzedam rower. Prawie nowy.

.....

 wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 3/4

Życzenia

Zapamiętaj

Życzenia mają zwrot do adresata, okazję, to, czego życzymy, i podpis. Unikamy powtarzania słowa „życzę” – zastępujemy je np. wyrazami *niech, oby*.

Przykłady

- *Kochana Mamo! Z okazji urodzin życzę Ci zdrowia i radości. Niech każdy dzień przynosi uśmiech. Ola*

Sprawdź się: Podaj okazję do złożenia życzeń.

1. …

.....

 wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

Klasa 5 · Wyklejanka 4/4

Dedykacja

Zapamiętaj

Dedykacja to krótki tekst wpisany np. w książkę lub na zdjęcie. Mówi, dla kogo jest prezent, z jakiej okazji, od kogo, i ma datę.

Przykłady

- *Dla Ani – na pamiątkę piątej klasy. Ola, czerwiec 2027 r.*

Sprawdź się: Czego brakuje w dedykacji?

1. Dla Tomka – Kuba

.....

 wytnij po linii przerywanej i wklej do zeszytu

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Wyklejanki do zeszytu z polskiego, klasa 5 – pakiet 6 tematów

Podgląd pokazał 6 z 12 stron. Pełna wersja: 12 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Wyklejanki do zeszytu z polskiego, klasa 5 – Części zdania: podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik
- Wyklejanki do zeszytu z polskiego, klasa 5 – Budowa wiersza: wers, strofa, rym, refren, podmiot liryczny
- Wyklejanki do zeszytu z polskiego, klasa 5 – Ortografia: ch i h, nie z częściami mowy
- Wyklejanki do zeszytu z polskiego, klasa 5 – Odmiana: przypadki, rodzaj, czas, stopniowanie
- Wyklejanki do zeszytu z polskiego, klasa 5 – Formy wypowiedzi: zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, dedykacja
- Wyklejanki do zeszytu z polskiego, klasa 5 – Środki stylistyczne

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/wyklejanki-do-zeszytu-jezyk-polski-klasa-5-pakiet